

Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Data: 30 września 2021 r.
Znak sprawy: DKT-I.0813.9.2021

Pan
Marek Wróblewski
Radca – Minister
Zespół Stałego Przedstawiciela
Rzeczypospolitej Polskiej przy WTO
w Stałym Przedstawicielstwie
Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze
Narodów Zjednoczonych i Organizacjach
Międzynarodowych w Genewie
L'Ancienne-Route 15
1218 Le Grand-Saconnex,
Szwajcaria

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹, w związku z pkt I.6 *Wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Rozwoju, Pracy i Technologii lub przez niego nadzorowanych*², Minister Rozwoju, Pracy i Technologii przeprowadził kontrolę w zakresie prawidłowości prowadzenia przez Zespół Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Światowej Organizacji Handlu³ w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie⁴ gospodarki finansowej w 2020 r.

I. Podsumowanie wyników kontroli.

Prowadzenie przez Zespół gospodarki finansowej należy ocenić pozytywnie.

1. Podstawę gospodarki finansowej Zespołu WTO stanowił, sporządzony w obowiązującym terminie, plan dochodów i wydatków na 2020 r. przygotowany w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. *w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych*⁵.

Na realizację planu finansowego na 2020 r. w budżecie przewidziano 327 388,00 CHF.

Plan finansowy na rok 2020 został zrealizowany w kwocie 314 061,83 CHF (95,9%). Niewykorzystane środki finansowe 13 326,17 CHF zostały przeznaczone na sfinansowanie planowanych wydatków budżetowych roku 2021.

2. Kierownik Zespołu WTO wypełnił obowiązki sprawozdawcze w zakresie sporządzenia i przekazania w terminie do ministra właściwego ds. gospodarki bilansu oraz wszystkich wymaganych sprawozdań, których obowiązek sporządzenia wynika z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224, dalej: ustawa o kontroli.

² Załącznik do obwieszczenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 10 listopada 2020 r. *w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Rozwoju, Pracy i Technologii lub przez niego nadzorowanych* (M. P. z 2020 r. poz. 1071).

³ Dalej: WTO.

⁴ Dalej: Zespół WTO w Genewie, Zespół WTO albo Zespół.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1718, dalej: rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶ oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁷.

3. Dokumentacja przyjętych zasad rachunkowości spełniała wymogi określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸, zapewniając właściwe mechanizmy do prowadzenia ewidencji zdarzeń gospodarczych w sposób rzetelny i usystematyzowany, warunkujące odpowiednią jakość sprawozdań finansowych. W Zespole obowiązywały i stosowane były procedury zabezpieczające zapisy w księgach rachunkowych jednostki przed zniszczeniem, modyfikacją lub dostępem osób nieupoważnionych.

4. W Zespole ustanowiono mechanizmy kontroli finansowej wydatków, które zapewniły dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych, umożliwiły prześledzenie każdej operacji od początku do końca oraz jej weryfikację na każdym etapie realizacji. W badanych dowodach księgowych nie stwierdzono błędów i nieprawidłowości.

5. Zespół gospodarnie i celowo wykorzystał środki budżetowe w roku 2020. W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w procesach dokonywania zakupów, zawierania umów najmu i użyczenia, odbywania podróży służbowych, rozliczania świadczeń osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń, użytkowania środków transportu do celów służbowych oraz prowadzenia gospodarki mieszkaniowej.

6. Zespół przeprowadzał inwentaryzacje w sposób zgodny z ustawą o rachunkowości oraz regulacjami wewnętrznymi w zakresie terminowości, częstotliwości, zastosowania ustawowych metod oraz rozliczania różnic inwentaryzacyjnych. Środki pozabilansowe określone jako niedobory inwentaryzacyjne zostały wykreślone z ksiąg inwentarzowych Zespołu.

7. Zespół posiada regulacje wewnętrzne powołujące komisję inwentaryzacyjną, jej przewodniczącego oraz instrukcję inwentaryzacyjną. Dokumenty te wymagają ujednoczenia w zakresie doprecyzowania czy inwentaryzację w drodze weryfikacji i potwierdzenia sald ma przeprowadzać główny księgowy czy komisja inwentaryzacyjna. Powyższe stanowi uchybienie, które nie miało wpływu na przeprowadzenie przez Zespół inwentaryzacji.

8. Zespół w prawidłowy sposób gospodarował zbędnymi lub zużytymi składnikami rzeczowego majątku ruchomego. Zużyte składniki majątku Zespołu zostały zagospodarowane w sposób zgodny z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku Skarbu Państwa⁹.

9. W Zespole funkcjonował system zapewniający wiarygodne raportowanie wykonania miernika określającego stopień realizacji celu, jednakże określona w dokumentach planistycznych i sprawozdawczych definicja miernika, tj. *liczba przedsięwzięć promocyjnych*, była nieadekwatna do zadań realizowanych przez Zespół w 2020 r. Zaraportowany przez Zespół poziom osiągniętego miernika odnosił się do faktycznie zrealizowanych działań, tj. dotyczył *liczby udziałów w obsłudze organizacji międzynarodowych*. Uchybieniem było niewystąpienie przez Zespół, na etapie planowania budżetu, z wnioskiem o zdefiniowanie miernika dostosowanego do specyfiki jego działalności. Powyższe nie miało wpływu na realizację zadań nałożonych na Zespół przez Ministra w 2020 r.

II. Ustalenia i oceny.

Informacje ogólne dotyczące Zespołu WTO w Genewie.

10. Zespół WTO w Genewie jest państwową jednostką budżetową, nieposiadającą osobowości prawnej. Zespół funkcjonuje w ramach Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie. Siedzibą Zespołu WTO jest Genewa.

W Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii¹⁰ nadzór nad Zespołem sprawuje w zakresie: merytorycznym Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej¹¹, finansowym Departament Budżetu i Finansów¹² i kadrowym Biuro Dyrektora Generalnego¹³.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, z późn. zm., dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 704, z późn. zm., dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm., dalej: ustawa o rachunkowości.

⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 729 – akt archiwalny, dalej: rozporządzenie w sprawie gospodarowania niektórymi składnikami majątku SP.

¹⁰ Dalej: Ministerstwo albo MRPT; od 12.08.2021 r. na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Dz. U. z 2021 r., poz. 1470) MRiT.

Zespołem Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy WTO kieruje Kierownik Zespołu WTO – Radca – Minister¹⁴. Ponadto w Zespole zatrudnieni są trzej pracownicy merytoryczni, w tym III Sekretarz odpowiadający za sprawy finansowo-administracyjne¹⁵. Pracownicy Zespołu zostali powołani na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403 z późn. zm. – akt archiwalny)¹⁶.

Wszyscy pracownicy są równocześnie pracownikami Ministerstwa, podlegają służbowo Kierownikowi Zespołu i na czas wykonywania obowiązków służbowych za granicą mają nadane stopnie dyplomatyczne.

W Statucie¹⁷ określono, że przedmiotem działalności Zespołu WTO jest:

- 1) aktywny udział w pracach określonych organów WTO,
- 2) ochrona interesów Rzeczypospolitej Polskiej w ramach bieżących prac prowadzonych w organach WTO oraz na forum toczących się w jej ramach negocjacji,
- 3) udział w pracach organów negocjacyjnych WTO, w szczególności w sferze negocjacji związanych z Rundą Rozwojową z Doha (DDA WTO),
- 4) współpraca z poszczególnymi resortami, informowanie o podejmowanych na forum WTO ustaleniach wiążących kraje – strony organizacji.

[Akta kontroli: str. 42-87]

A. Gospodarka finansowa.

Planowanie i sprawozdawczość finansowa.

11. Podstawę gospodarki finansowej Zespołu WTO, zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁸ stanowi plan dochodów i wydatków, natomiast sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (placówek), w tym sposób i tryb sporządzania planów finansowych oraz dokonywania zmian w tych planach określony jest w rozporządzeniu w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

Minister właściwy ds. gospodarki, 9 kwietnia 2020 r. zatwierdził, przygotowany przez Zespół WTO, zgodnie z § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia, plan finansowy na 2020 r. na kwotę 402 288,00 CHF. Plan finansowy zmieniany był dwukrotnie.

¹¹ Dalej: DHM, pkt 7 § 33 Regulaminu organizacyjnego MRPT stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 5 Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 10 grudnia 2020 r. – Dz. Urz. MRPT z 2020 r. poz. 8 oraz § 3 Statutu Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie, stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Gospodarki z dnia 23 grudnia 2011 r.

¹² Dalej: DBF, pkt 3 § 26 Regulaminu organizacyjnego MRPT oraz § 3 Statutu Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie.

¹³ Dalej: BDG, pkt 5 § 50 Regulaminu organizacyjnego MRPT oraz § 3 Statutu Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie.

¹⁴ Umowa o pracę Radcy – Ministra z 4.12.2019 r. oraz pisma Ministra Rozwoju znak BDG-IV.120.5961.2019.AS z 4.12.2019 r. powierzające kierowanie Zespołem, przyznające dodatek zagraniczny i dodatek za kierowanie Zespołem.

¹⁵ 1) Umowa o pracę I Sekretarza z 14.03.2018 r. wraz z przyznaniem dodatku zagranicznego, 2) umowa o pracę Radcy z 17.08.2020 r. i pismo Ministra Rozwoju znak BDG-IV.12.2276.2020.AS z 17.08.2020 r. przyznające dodatek zagraniczny, 3) umowa o pracę III Sekretarza (stanowisko eksperta) z 10.07.2018 r. i pisma: Ministra Przedsiębiorczości i Technologii znak BDG.IV.120.5602G.2018.BG z 10.07.2018 r. oraz Ministra Rozwoju znak BDG-IV.120.5602.2020.AS z 8.06.2020 r. przyznające dodatek zagraniczny.

¹⁶ Nadanie przez Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej (Ministerstwo Spraw Zagranicznych): z dniem 11.07.2017 r. stopnia dyplomatycznego radca – minister (pismo z 12.07.2017 r.), z dniem 17.10.2013 r. stopnia dyplomatycznego I sekretarza (pismo z 14.11.2013 r.), z dniem 1.06.2020 r. stopnia dyplomatycznego III Sekretarza (pismo z 5.06.2020 r.) oraz wyznaczenie przez Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej z dniem 1.04.2020 r. stanowiska radcy (pismo z 13.03.2020 r.).

¹⁷ Zarządzenie nr 68 Ministra Gospodarki z dnia 30.06.2006 r. w sprawie nadania statutu jednostce budżetowej – Zespół Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie, zmienione zarządzeniem Ministra Gospodarki z 23.12.2011 r.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm., dalej: ustawa o finansach publicznych.

Tabela nr 1. Plan finansowy i jego zmiany na 2020 r.

Lp.	Rodzaj wydatku	Klasyfikacja budżetowa		Plan finansowy z 9.04.2020 r. (w CHF)	Plan finansowy z 16.09.2020 r. (w CHF)	Plan finansowy z 8.12.2020 r. (w CHF)
		Rozdział	Paragraf			
1.	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	75057	3020	346 344,00	284 052,00	276 902,00
2.	Wydatki bieżące jednostki	75057	4000	33 024,00	32 066,00	32 066,00
3.	Zakup usług remontowych	75057	4270	10 700,00	10 700,00	10 700,00
4.	Podróże służbowe krajowe	75057	4410	500,00	0,00	0,00
5.	Podróże służbowe zagraniczne	75057	4420	4 000,00	0,00	0,00
6.	Różne opłaty i składki	75057	4430	7 720,00	7 720,00	7 720,00
Razem		x	x	402 288,00	334 538,00	327 388,00

Zmiany Planu finansowego obejmowały zmniejszenie kwoty wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń (o 69 442,00 CHF), wydatków bieżących jednostki (o 958,00 CHF) oraz rezygnację z wydatków związanych z podróżami krajowymi i zagranicznymi (4 500,00 CHF). W efekcie wprowadzonych zmian plan finansowy został pomniejszony o kwotę 74 900,00 CHF i wyniósł 327 388,00 CHF.

Przyczyną zmniejszenia wydatków było niewykorzystanie przyznanych środków finansowych na sfinansowanie dodatku zagranicznego (w okresie od stycznia do sierpnia 2020 r.) oraz pokrycie kosztów zakwaterowania nowego pracownika (od stycznia do grudnia 2020 r.). Powodem niewykorzystania środków finansowych na podróże służbowe było odwołanie XII Konferencji Ministerialnej WTO w Kazachstanie.

12. Budżet Zespołu w kwocie 327 388,00 CHF, przeznaczony na realizację planu finansowego w 2020 r., obejmował: środki przekazane przez Ministerstwo w czterech transzach¹⁹ w łącznej kwocie 285 000,00 CHF²⁰, środki pozostałe z roku 2019 w kwocie 10 679,66 CHF oraz podatki od wynagrodzeń w kwocie 31 707,08 CHF.

[Akta kontroli: str. 101-102, 196-243]

13. Kierownik Zespołu WTO, zgodnie z §§ 3 i 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, sporządził w 2020 r. i przekazał:

- 1) Rb-23PL – kwartalne sprawozdania z rozliczenia środków pieniężnych placówki,
- 2) Rb-27PL – kwartalne sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych placówki,
- 3) Rb-28PL – kwartalne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych placówki,
- 4) Rb-34PL – sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 163 ustawy o finansach publicznych,
- 5) Rb-BZ1 – roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r.

W przekazanym sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku do końca 2020 r. Zespół zaraportował, że założony plan finansowy został zrealizowany w 95,9%, tj. w kwocie 314 061,83 CHF.

Przyczyną niewykorzystania środków z zatwierzonego planu na rok 2020 w wysokości 13 326,17 CHF było nieponiesienie kosztów związanych z wynajmem mieszkania służbowego na terenie Misji dla nowego pracownika Zespołu za okres od września do grudnia 2020 r. oraz kosztów remontu pieca c.o. na terenie Misji²¹. Powyższa kwota została przeznaczona na sfinansowanie planowanych wydatków budżetowych roku następnego, pomniejszając jednocześnie kwotę środków do przekazania Zespołowi w 2021 r.

¹⁹ I transza w kwocie 110 000,00 CHF (14.01.2020 r.), II transza w kwocie 80 000,00 CHF (28.04.2020 r.), III transza w kwocie 60 000,00 CHF (13.07.2020 r.), IV transza w kwocie 35 000,00 CHF (14.10.2020 r.).

²⁰ Przekazana kwota była o 1,26 CHF niższa od planowanej.

²¹ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 12.07.2021 r. (WTO-/12/07/2021/MW).

W sprawozdaniu Rb-23PL Zespół zaraportował, że kwota niewykorzystanych środków wyniosła 13 324,91 CHF, natomiast w sprawozdaniu Rb-28PL, że wyniosła 13 326,17 CHF. Kierownik Zespołu wyjaśnił, że (...) kwota 13 324,91 CHF stanowiła pozostałość środków otrzymanych na realizację wydatków budżetowych na rok 2021. Różnica między niewykorzystanymi środkami w kwocie 13 326,17 CHF a kwotą 13 324,91 CHF wynosiła 1,26 CHF. Kwota 1,26 CHF wynika z różnicy między kwotą planu na rok 2020 – 324 388,00 CHF, a przekazanymi środkami z Ministerstwa na bieżącą działalność Zespołu w 2020 r. wynoszącymi 327 386,74 CHF.²²

Na całkowitą kwotę wydatków składały się wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń w kwocie 270 703,12 CHF oraz wydatki bieżące w kwocie 43 358,71 CHF.

Zespół WTO, zgodnie z § 23 ust. 2 i ust. 3 pkt 2, § 33 i § 34 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r.²³, sporządził bilans na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, tj. na 31 grudnia 2020 r. i terminowo przekazał do ministra właściwego ds. gospodarki. Suma bilansowa po stronie aktywów i pasywów wyniosła 170 841,63 CHF, co stanowi spadek o 17 002,75 CHF w odniesieniu do bilansu otwarcia roku 2020.

Aktywa stanowiły rzeczowe aktywa trwałe, należności i roszczenia oraz środki pieniężne.

Wartość rzeczowych aktywów trwałych wyniosła 68 346,72 CHF na początek i koniec badanego okresu, w tym: środki transportu (45 285,85 CHF) oraz pozostałe środki trwałe (23 060,87 CHF). Brak zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych wynikał z niedokonywania przez Zespół zakupów inwestycyjnych w 2020 r. oraz wyłączenia obowiązku dokonywania umorzeń i amortyzacji środków trwałych²⁴.

Stan należności i roszczeń na początek i koniec badanego okresu wyniósł 25 504,45 CHF. Kwotę należności stanowiły trzy bankowe kaucje gwarancyjne (7 103,91 CHF, 10 840,54 CHF, 7 560,00 CHF), wpłacane przez Zespół przy zawarciu umów najmu, stanowiące zabezpieczenie realizacji umów dla wynajmujących²⁵. Suma środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych w porównaniu z początkiem roku 2020 wzrosła o 2 997,25 CHF i wyniosła 76 990,46 CHF, w tym: środki pieniężne w kasie (378,35 CHF) i środki pieniężne na rachunkach bankowych (76 612,11 CHF).

W ramach pasywów w bilansie zostały wykazane fundusze i zobowiązania. Stan funduszy na koniec 2020 r. wyniósł 81 671,63 CHF i był o 2 645,25 CHF wyższy od stanu na początek roku. Wartość funduszu placówki, na który składają się środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe stanowiące wyposażenie Zespołu na początek i koniec badanego okresu, wyniosła 68 348,72 CHF. Wartość funduszu środków na wydatki budżetowe, na który składają się wydatki budżetowe, z tytułu rozliczeń z dysponentem części budżetowej z tytułu otrzymanych przez Zespół środków na wydatki budżetowe wyniosła 13 324,91 CHF i była o 2 645,25 CHF wyższa od stanu na początek roku. Stan zobowiązań, w porównaniu z początkiem badanego okresu, wzrósł o 352 CHF i wyniósł 89 170,00 CHF. Kwotę zobowiązań stanowiły: stała zaliczka w kwocie 77 298,00 CHF oraz wpłacone przez czterech pracowników kaucje mieszkaniowe w kwocie 11 872,00 CHF. Obowiązek wpłaty kaucji wynika z § 8 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej²⁶. Zgodnie z powyższą regulacją, członek służby zagranicznej, któremu przydzielono lokal mieszkalny w państwie przyjmującym, obowiązany jest wpłacić kaucję w wysokości jednego, otrzymywanego przez niego dodatku zagranicznego, celem zabezpieczenia pokrycia szkód i braków, które mogą powstać w przydzielonym lokalu mieszkalnym i wyposażeniu. Wniesienie kaucji następuje w walucie dodatku zagranicznego (CHF), w dwunastu miesięcznych ratach, poczynając od czwartego miesiąca pracy w placówce zagranicznej. Zwrot kaucji następuje na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, stwierdzającego zwrot lokalu mieszkalnego i wyposażenia w stanie kompletnym i niepogorszonym, z uwzględnieniem ich naturalnego zużycia.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 101-102, 244-278]

²² Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 12.07.2021 r. (WTO-/12/07/2021/MW).

²³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), dalej: rozporządzenie o rachunkowości i planach kont.

²⁴ § 16 ust. 3 rozporządzenia o rachunkowości i planach kont.

²⁵ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 12.07.2021 r. (WTO-/12/07/2021/MW).

²⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 1837, dalej: rozporządzenie w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń.

Funkcjonowanie systemu rachunkowości oraz kontroli finansowej wydatków.

System rachunkowości.

14. Zespół WTO w Genewie będąc jednostką budżetową w rozumieniu art. 9 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, tj. jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych nieposiadającą osobowości prawnej, pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a w przypadku uzyskania dochodu zobowiązany jest odprowadzić go na rachunek dochodów budżetu państwa.

Jednakże, na podstawie § 27 ust. 2 i 4 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych, dysponent części budżetowej może pozostawić w placówce środki budżetowe pochodzące z wykonanych dochodów budżetowych i sfinansować z tych środków wydatki budżetowe placówki. Dysponent części budżetowej może także pozostawić w placówce środki pieniężne pozostałe w wyniku niewykonania planowanych w roku budżetowym wydatków na sfinansowanie planowanych wydatków budżetowych następnego roku. W 2020 r. Zespół nie uzyskał żadnych dochodów, a niewykorzystane środki finansowe roku 2020 r. zostały przeznaczone na sfinansowanie wydatków budżetowych 2021 r.

15. Zgodnie z art. 53 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, za całość gospodarki finansowej jednostki odpowiedzialność ponosi jej kierownik. Może on powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki, w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki. Szczegółowe unormowania ustawa określa w odniesieniu do głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych. Na podstawie art. 54 ww. ustawy kierownik jednostki powierza pracownikowi jednostki obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli finansowej. Osoba zatrudniona na stanowisku głównego księgowego winna spełniać wymagania określone w art. 54 ust. 2 ustawy.

W trakcie kontroli ustalono, że w Zespole nie została zatrudniona osoba na stanowisku głównego księgowego, a obowiązki głównego księgowego wykonuje pracownik zajmujący stanowisko do spraw administracyjno-finansowych. Powierzenie obowiązków w zakresie prowadzenia rachunkowości, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli finansowej wydatków, zgodnie z art. 54 ustawy, zostało dokonane przez Kierownika Zespołu 13 marca 2018 r.

16. Zespół WTO w Genewie, stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, prowadził rachunkowość zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o finansach publicznych oraz rozporządzeniu o rachunkowości i planach kont. Zgodnie z § 15 ww. rozporządzenia Zespół prowadzi rachunkowość w walucie zatwierdzonego planu finansowego, tj. we frankach szwajcarskich (CHF).

Dokumentacja przyjętych zasad rachunkowości Zespołu spełniała wymogi określone w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, zapewniając właściwe mechanizmy do prowadzenia ewidencji zdarzeń gospodarczych w sposób rzetelny i usystematyzowany, warunkujące odpowiednią jakość sprawozdania finansowego.

W okresie objętym kontrolą w Zespole obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości oraz zakładowy plan kont, a także regulacje wewnętrzne określające zasady kontroli finansowej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych, wprowadzone zarządzeniem Kierownika Zespołu WTO²⁷.

17. Stosowany w Zespole informatyczny system finansowo-księgowy wykorzystywany był do prowadzenia ksiąg rachunkowych, a także przygotowywania dokumentów planistycznych i sprawozdawczych. System zapewniał możliwość prowadzenia przez Ministerstwo bieżącej kontroli i nadzoru prawidłowości prowadzenia zapisów księgowych i wykonywania budżetu przez Zespół.

18. System zapewniał automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów i sald. Księgi rachunkowe prowadzone były na bieżąco z odzwierciedleniem stanu rzeczywistego i zapewnieniem kompletności ujęcia wszystkich operacji gospodarczych. Zapisy w księgach rachunkowych dokonywane były w sposób zapewniający ich trwałość.

19. W Zespole obowiązywały i stosowane były procedury zabezpieczające zapisy w księgach rachunkowych jednostki przed zniszczeniem, modyfikacją lub dostępem osób nieupoważnionych²⁸. Ochrona danych realizowana była w szczególności poprzez stosowanie odpowiedniej polityki dostępu do programów

²⁷ Zarządzenie wewnętrzne z dnia 1 lutego 2019 r w sprawie zasad polityki rachunkowości w zespole Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie.

²⁸ § 5 i 6 Polityki (zasad) rachunkowości.

dla poszczególnych użytkowników, wprowadzanie poziomów uprawnień, sporządzanie zapasowych kopii danych oraz obowiązku importu danych do serwera centralnego w Ministerstwie.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 86-87, 279-359]

Wydatki dokonane przez Zespół w 2020 r.

20. Całkowitą kwotę wydatków dokonanych przez Zespół w 2020 r. w wysokości 314 061,83 CHF stanowiły wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń w kwocie 270 703,12 CHF (86,19% ogólnej kwoty wydatków), oraz wydatki bieżące w kwocie 43 358,71 CHF (13,81% ogólnej kwoty wydatków).

Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń:

- a) Zasiłki na zagospodarowanie i zasiłki osiedleniowe w kwocie 1 152,00 CHF, które stanowiły 0,37% ogólnej kwoty wydatków,
- b) Koszty leczenia pracowników i ich rodzin w kwocie 349,19 CHF, które stanowiły 0,11% ogólnej kwoty wydatków,
- c) Czynsze za lokale mieszkalne w kwocie 99 480,00 CHF, które stanowiły 31,68% ogólnej kwoty wydatków,
- d) Pozostałe świadczenia w kwocie 14 585,93 CHF, które stanowiły 4,64% ogólnej kwoty wydatków,
- e) Dodatki zagraniczne w kwocie 155 136,00 CHF, które stanowiły 49,40% ogólnej kwoty wydatków.

Wydatki bieżące:

- a) Zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 16 057,55 CHF, w szczególności: wydatki na zakup paliwa do samochodu służbowego, wypłacony pracownikowi ryczałt za paliwo, opłaty związane z eksploatacją pomieszczeń biurowych wynajmowanych przez Zespół na terenie Misji w Genewie, zakup rocznej subskrypcji dziennika Washington Trade Daily, zakup środków czystości i higienicznych na potrzeby Zespołu oraz zakup elementów wyposażenia mieszkania służbowego dla nowego pracownika. Powyższe wydatki stanowiły 5,11% ogólnej kwoty wydatków.
- b) Zakup energii w kwocie 9 503,36 CHF, w tym opłaty związane z eksploatacją pomieszczeń biurowych wynajmowanych przez Zespół na terenie Misji w Genewie – zużycie wody, energii elektrycznej i ogrzewanie. Powyższe wydatki stanowiły 3,03% ogólnej kwoty wydatków.
- c) Zakup usług pozostałych w kwocie 1 843,23 CHF, w szczególności: opłaty bankowe i pocztowe, zakup wizytówek, transport wyposażenia mieszkania służbowego oraz inne wydatki związane z eksploatacją pomieszczeń wynajmowanych od Misji w Genewie (wywóz makulatury, mycie okien, przegląd gaśnic). Powyższe wydatki stanowiły 0,59% ogólnej kwoty wydatków.
- d) Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych w kwocie 2 688,30 CHF, które stanowiły 0,85% ogólnej kwoty wydatków.
- e) Zakup usług remontowych w kwocie 6 460,83 CHF, w szczególności: koszty konserwacji budynku Misji w Genewie (konserwacja hydrantów, bram wjazdowych, kanałów kanalizacyjnych, koszt przeglądu i konserwacji wentylacji, c.o., windy) oraz koszt naprawy samochodu służbowego. Powyższe wydatki stanowiły 2,05% ogólnej kwoty wydatków.
- f) Różne opłaty i składki w kwocie 6 805,44 CHF, w tym roczne ubezpieczenie dwóch mieszkań służbowych, budynku Misji w Genewie i samochodu służbowego. Powyższe wydatki stanowiły 2,17% ogólnej kwoty wydatków.

[Akta kontroli: str. 250, 360-405]

Kontrola finansowa wydatków.

21. W badanym okresie Zespół WTO w sposób prawidłowy prowadził kontrolę finansową wydatków. W Zespole ustanowiono mechanizmy kontroli w zakresie wydatkowania środków, które zapewniły dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych, umożliwiły prześledzenie każdej operacji od początku do końca oraz jej weryfikację na każdym etapie realizacji.

Kontrolą objęto wszystkie dowody księgowo (zewnętrzne i wewnętrzne) na łączną kwotę 314 061,83 CHF, stanowiącą 100% ogólnej kwoty wydatków.

Objęte kontrolą dowody księgowo zostały opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zaakceptowane do wypłaty przez upoważnione osoby. Operacje finansowe zostały zaakceptowane przez pracownika finansowo-administracyjnego na potwierdzenie prawidłowości i zgodności operacji z przepisami, kompletności, formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów oraz zabezpieczenia środków na pokrycie wydatku, tj. zgodności z planem finansowym. Płatności były dokonywane terminowo, zgodnie z obowiązującymi kursami walut. Do dowodów księgowych dołączone były potwierdzenia

dokonania przelewów. Zespół kontrolerów nie stwierdził przypadków dokonania wydatku, który dotyczyłby zadań nieujętych w planie finansowym Zespołu na 2020 r. lub których koszt przekraczałby obowiązujące limity wydatków.

Dowody księgowe zostały prawidłowo zaewidencjonowane, zgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości, na konta przypisane w planie kont do danego rodzaju wydatku.

Zbiór dowodów księgowych zgadzał się z rejestrem elektronicznym, a dane z systemu odpowiadały zbiorom dowodów fizycznie przechowywanych.

22. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowody księgowe powinny być rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ww. ustawy oraz wolne od błędów rachunkowych. Wszelkie stwierdzone błędy powinny być poprawione przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty przez osobę uprawnioną (art. 25 pkt 1 ww. ustawy).

W skontrolowanych dowodach księgowych nie stwierdzono błędów i nieprawidłowości.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 346-390, 424, 425-431]

Wykorzystanie środków budżetowych.

23. Zespół gospodarnie i celowo wykorzystał środki budżetowe otrzymane w 2020 r. Wydatki dokonywane były na cele i w wysokościach określonych w planie finansowym Zespołu.

Zespół posiadał i stosował regulacje wewnętrzne normujące procesy:

- dokonywania zakupów i udzielania zamówień publicznych,
- zawierania umów cywilnoprawnych,
- odbywania podróży służbowych,
- rozliczeń świadczeń osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń,
- użytkowania środków transportu do celów służbowych,
- gospodarki mieszkaniowej.

Regulacje te były zgodne z normami prawa powszechnie obowiązującego.

Zamówienia publiczne.

24. Zespół wydatkował środki publiczne w sposób celowy i oszczędny.

Zespół jako jednostka budżetowa zobowiązany jest do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych.

W 2020 r. Zespół nie dokonywał zakupów, do których miałyby zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*²⁹. Przy dokonywaniu wydatków Zespół stosował zasady określone w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych oraz w wewnętrznej procedurze normującej zasady dokonywania zakupów usług, materiałów i wyposażenia³⁰.

Zgodnie z procedurą, podstawę dokonywania zakupu stanowił zatwierdzony przez Ministra plan finansowy na rok budżetowy 2020 r.

W przypadku zamówień o wartości mniejszej niż 500,00 euro netto, pracownik administracyjno-finansowy Zespołu sprawdzał zasadność i celowość wydatku oraz zgodność pod względem formalno-rachunkowym z planem finansowym. Kierownik Zespołu, uwzględniając opinię pracownika administracyjno-finansowego Zespołu akceptował dany zakup.

W 2020 r. zakupy były dokonywane wyłącznie w powyższym trybie. Były one związane z bieżącą działalnością Zespołu i obejmowały w szczególności: materiały biurowe (280,28 CHF), materiały gospodarcze (192,13 CHF), paliwa do środków transportu i inne paliwa (416,95 CHF), zakup telefonu służbowego (138,35 CHF), wyposażenie mieszkania służbowego (813,10 CHF), zakup prasy i książek (857,54 CHF), zakupy recepcyjne (131,25 CHF). Ogółem wydatkowano 2 829,60 CHF, co stanowiło 0,9% ogólnej kwoty wydatków.

Procedura wewnętrzna określa również tryby realizacji zamówień o wartości równej lub powyżej 500,00 euro netto. W przypadku zakupów o wartości równej lub większej niż 500,00 euro netto, a mniejszej niż 2 500,00 euro netto, zakupy mają być dokonywane w trybie rozeznania rynku, przeprowadzonego przez

²⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, z późn. zm. – akt archiwalny.

³⁰ Zarządzenie wewnętrzne z dnia 23 października 2018 r. Kierownika Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie w sprawie zasad dokonywania zakupów usług, materiałów i wyposażenia w Zespole SP RP przy WTO w Genewie.

powołaną w tym celu Komisję. Kierownik Zespołu, po rekomendacji Komisji, zatwierdza zakup wybranej usługi, materiału lub wyposażenia.

W przypadku zamówień o wartości większej niż 2 500,00 euro netto, a mniejszej lub równej 30 000,00 euro netto, Kierownik Zespołu powinien wystąpić do Ministerstwa z uzasadnionym wnioskiem o wyrażenie zgody na dany zakup. W takim przypadku procedura zakupu ma być opracowana pod konkretny wydatek. W 2020 r. nie dokonywano zakupów o wartości równej lub większej niż 500,00 euro netto.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 136-140, 422-423, 432-436]

Umowy cywilnoprawne – zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa.

25. Umowy, w imieniu Zespołu, zawierane były przez Kierownika Zespołu WTO, na podstawie upoważnień/pełnomocnictw.

Działając w trybie zarządzenia dyrektora generalnego Ministerstwa Rozwoju³¹, Kierownik Zespołu WTO, zarządzeniem wewnętrznym z dnia 1 października 2020 r. wprowadził obowiązek stosowania wzorów umów, zawieranych przez Zespół. Wzory umów, stanowiące załącznik do zarządzenia, zawierają modelowe postanowienia umowne, których treść, w przypadku projektowania konkretnej umowy może być modyfikowana i dostosowywana do potrzeb Zespołu.

W badanym okresie obowiązywało siedem umów cywilnoprawnych, w tym trzy umowy najmu³², trzy umowy użyczenia lokalu mieszkalnego³³ oraz jedna umowa o korzystanie z samochodu prywatnego do celów służbowych³⁴.

Zabezpieczenie interesu Skarbu Państwa w zawartych umowach najmu z trzema podmiotami zewnętrznymi polegało na ujęciu w nich klauzuli dyplomatycznej, umożliwiającej wypowiedzenie umowy w trybie jednego miesiąca oraz pobraniu od każdego z pracowników kaucji gwarancyjnej w wysokości jednokrotności dodatku zagranicznego (brutto) na pokrycie ewentualnych roszczeń właściciela mieszkania.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 101-105, 436,498-500, 527-547]

Delegacje służbowe.

26. Organizacja i rozliczenie delegacji służbowych w 2020 r. dokonane zostało przez Zespół WTO zgodnie z przepisami krajowymi³⁵ oraz wewnętrzną procedurą wprowadzoną zarządzeniem Kierownika Zespołu³⁶. Podróże służbowe związane były z działalnością Zespołu.

Obowiązująca w Zespole procedura wewnętrzna dotyczy podróży krajowych (obszar Konfederacji Szwajcarskiej) i podróży zagranicznych (obszar poza Konfederacją Szwajcarską). Osobą zlecającą i rozliczającą podróż służbową był dyrektor generalny MRPiT, w przypadku podróży służbowej Kierownika Zespołu albo Kierownik Zespołu, w przypadku podróży służbowej pracownika. Rozliczenie kosztów podróży służbowej powinno nastąpić w terminie do 14 dni od dnia jej zakończenia.

W badanym okresie odbyły się dwie podróże zagraniczne do Polski w celu wykonania obowiązkowych badań okresowych. Zgodnie z informacją przekazaną przez pracownika do spraw finansowo-administracyjnych Zespołu, w 2020 r. nie odbyła się żadna krajowa podróż służbowa³⁷.

Na podstawie analizy przedstawionych dokumentów Zespół kontrolerów ustalił, że w celu odbycia podróży służbowej każdorazowo sporządzano polecenie wyjazdu służbowego zawierające w szczególności: termin, miejsce, rodzaj środka transportu oraz cel wyjazdu. Osobą zlecającą podróż służbową był Kierownik Zespołu. Za jego zgodą podróże odbyły się samolotem.

Delegacje zostały rozliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, na podstawie sporządzonego przez delegowanego rozliczenia wydatków z tytułu kosztów podróży. Wydatki związane z podróżami służbowymi

³¹ Nr 12 z dnia 16 września 2020 r. w sprawie stosowania w Ministerstwie Rozwoju wzorów umów.

³² Z 16.09.2008 r., 2.07.2012 r. i 1.04.2018 r.

³³ Z 21.11.2013 r., 1.04.2018 r. i 19.10.2020 r.

³⁴ Z 2.04.2018 r. Umowa została rozwiązana z dniem 1.11.2020 r.

³⁵ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).

³⁶ Zarządzenie wewnętrzne z dnia 15 czerwca 2018 r. Kierownika Zespołu Stałego Przedstawicielstwa RP przy WTO w Genewie w sprawie trybu odbywania podróży służbowych przez pracowników Zespołu SP RP przy WTO w Genewie.

³⁷ Wyjaśnienia Eksperta Zespołu z 6.07.2021 r.

obejmowały diety oraz koszt transportu, z uwzględnieniem obowiązującego średniego kursu walut z dnia dokonania przelewu środków.

Pracownicy wyjeżdżający służbowo sporządzili rozliczenie delegacji w terminie 14 dni od dnia zakończenia podróży.

Objęte kontrolą rozliczenia podróży służbowych zostały prawidłowo opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zaakceptowane do wypłaty przez upoważnione osoby.

Kwota wydatków poniesionych z tytułu kosztów podróży wyniosła ogółem 605,58 CHF.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 192, 419, 437-474]

Rozliczenia świadczeń osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń.

27. W badanym okresie, rozliczenie wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń, innych niż dodatek zagraniczny, następowało zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń oraz obowiązującą w Zespole WTO procedurą wewnętrzną³⁸.

Wydatkami osobowymi niezaliczonymi do wynagrodzeń były:

- 1) Zasiłki na zagospodarowanie i zasiłki osiedleniowe w kwocie 1 152,00 CHF.
Wypłacono zasiłek na zagospodarowanie dla nowego pracownika Zespołu.
- 2) Koszty leczenia pracowników i ich rodzin w kwocie 349,19 CHF.
Poniesiono koszt leczenia i badań lekarskich jednego pracownika.
- 3) Czynsze za lokale mieszkalne w kwocie 99 480,00 CHF za wynajmowane trzy mieszkania służbowe dla Kierownika Zespołu, I Sekretarza i III Sekretarza oraz wynajem od września pokoju gościnnego, a od października mieszkania służbowego dla nowego pracownika Zespołu.
- 4) Częściowy zwrot kosztów eksploatacji lokalu mieszkalnego, przydzielonego członkowi służby zagranicznej oraz zwrot opłat za telewizję i telefon służbowy.
Wydatki związane były z najmem trzech mieszkań służbowych i wyniosły łącznie 13 747,85 CHF, w tym opłaty za media 9 534,00 CHF, opłaty TV i telefon służbowy 4 213,85 CHF.
- 5) Dodatki zagraniczne w łącznej kwocie 155 136,00 CHF wypłacone czterem pracownikom, w tym jednemu pracownikowi od września. Wypłata dodatku była dokonywana w pierwszym dniu roboczym miesiąca, w wysokościach ustalonych przez Ministra na zasadach określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń.
- 6) Koszty delegacji służbowych w łącznej kwocie 605,58 CHF.
Poniesiono koszty dwóch delegacji zagranicznych.
- 7) Koszt przejazdu do kraju i z powrotem przysługujący pracownikowi w sytuacjach określonych w § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń w kwocie 232,50 CHF.
- 8) Ryczałt z tytułu używania samochodu prywatnego do celów służbowych w łącznej kwocie 259,65 CHF³⁹. Ryczałt wypłacany był w miesiącach styczeń – marzec oraz wrzesień – październik.
Kwota ryczałtu została określona w umowie zawartej pomiędzy Kierownikiem Zespołu a pracownikiem 2 kwietnia 2018 r.

W badanym okresie Zespół nie poniósł wydatków związanych z przewozem mienia przesiedleńczego oraz kosztów przejazdu z państwa przyjmującego do miejsca stałego zamieszkania na urlop wypoczynkowy i z powrotem, przysługującego pracownikowi raz na dwa lata.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 244-247, 250, 391, 406- 421, 475]

Rozliczenia wykorzystania środków transportu.

28. Zespół prowadził gospodarkę samochodową zgodnie z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi.

Zasady prowadzenia gospodarki samochodowej w Zespole WTO zostały uregulowane w procedurze wewnętrznej⁴⁰, zgodnie z którą do zaspokajania potrzeb transportowych Zespołu mogły być wykorzystywane:

³⁸ Zarządzenie wewnętrzne z dnia 15 marca 2018 r. Kierownika Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie w sprawie wydatków dotyczących świadczeń osobowych dla pracowników SP RP przy ONZ w Genewie niezaliczanych do dodatków zagranicznych.

³⁹ Z uwagi na kategorię wydatku kwota 259,65 CHF została zaksięgowana na koncie 400-7-4210-4 – inne paliwa, oleje i smary, zatem nie została wliczona w sprawozdaniu RB-28PL do wydatków osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń.

⁴⁰ Zarządzenie wewnętrzne z dnia 23 marca 2018 r. Kierownika Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie w sprawie zasad prowadzenia gospodarki samochodowej w Zespole SP RP przy WTO w Genewie.

- 1) samochody osobowe (służbowe),
- 2) samochody stanowiące własność prywatną członków służby zagranicznej,
- 3) inne środki transportu (transport obcy).

Zespół w okresie od stycznia do grudnia 2020 r. posiadał jeden służbowy samochód osobowy marki VOLVO S80 o numerze rejestracyjnym i pojemności 2 521 cm³, wyprodukowany w 2008 r. Do prowadzenia ww. samochodu, na czas pełnienia swoich obowiązków, został upoważniony⁴¹ Kierownik Zespołu WTO. Z samochodu służbowego korzystał również, na podstawie stosownego upoważnienia⁴², Ekspert Zespołu (obecnie III Sekretarz). Dla samochodu założona była oddzielna teczka z dokumentacją zawierająca: dokumenty zakupu, protokół zdawczo-odbiorczy, dokumenty rejestracyjne, ubezpieczenie⁴³, spis wyposażenia samochodu, karty drogowe⁴⁴, karty ewidencyjne⁴⁵ oraz kartę pojazdu. Samochód służbowy w 2020 r. garażowany był w garażu w siedzibie Zespołu⁴⁶. Upoważnieni pracownicy korzystający z samochodu służbowego posiadali aktualne orzeczenia lekarskie⁴⁷.

Dodatkowo, w celu wykonywania czynności służbowych wykorzystywany był samochód będący własnością prywatną pracownika. Zasady korzystania z samochodu prywatnego do celów służbowych zostały określone w umowie zawartej pomiędzy Zespołem WTO, reprezentowanym przez Kierownika Zespołu, a pracownikiem – Ekspertem Zespołu⁴⁸. Umowa była aneksowana w zakresie zmniejszenia miesięcznego ryczałtu na paliwo z 30 litrów do 20 litrów⁴⁹. Zgodnie z umową, pracownik otrzymywał miesięczny ryczałt paliwowy, wyliczany według zasad określonych w umowie, tj. jako iloczyn przyznanej liczby litrów paliwa i 150% ceny paliwa. Ryczałt nie przysługiwał w okresie w którym, pracownik nie wykonywał pracy (był na urlopie albo zwolnieniu lekarskim), podczas podróży służbowej trwającej powyżej 8 godzin oraz za okres korzystania z samochodu służbowego. Za każdy dzień, za który ryczałt nie przysługiwał potrącano 1/30 miesięcznego ryczałtu. Z uwagi na sytuację pandemiczną oraz pracę zdalną, pracownikowi nie został wypłacony ryczałt w miesiącach kwiecień – sierpień⁵⁰. Z dniem 1 listopada 2020 r. umowa została rozwiązana za porozumieniem stron⁵¹.

W badanym okresie nie odnotowano kolizji, wypadku czy kradzieży pojazdu.

W 2020 r., wydatki poniesione na prowadzenie gospodarki samochodowej wyniosły łącznie 3 412,10 CHF (1,09% ogólnej kwoty wydatków), w tym: 3 152,45 CHF wydatkowano na pokrycie kosztów utrzymania samochodu służbowego (ubezpieczenie, serwis, paliwo), a 259,65 CHF na pokrycie kosztów wykorzystania samochodu prywatnego do celów służbowych (paliwo).

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 101-105, 476-511]

Prowadzenie gospodarki mieszkaniowej.

29. Zasady przydziału i rozliczania lokali mieszkalnych dla pracowników służby zagranicznej zostały określone w § 7 – § 10 rozporządzenia w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń. Dodatkowo, Zespół WTO posiada procedurę wewnętrzną dotyczącą gospodarki lokalami mieszkalnymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa lub wynajętymi w celu udostępnienia członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w Zespole⁵².

Zgodnie z powyższą procedurą, nadzór nad gospodarką lokalami mieszkalnymi sprawował Kierownik Zespołu.

⁴¹ Upoważnienie nr BZL.V.120.5961.2017.KM z 21.09.2017 r. wydane przez Zastępcę Dyrektora Biura Zarządzania Zasobami Ludzkimi w MRPT.

⁴² Upoważnienie z 2.04.2018 r. wydane przez Kierownika Zespołu.

⁴³ Polisa z 19.11.2019 r.

⁴⁴ Bieżąca ewidencja przebiegu i zużycia paliwa w cyklu miesięcznym.

⁴⁵ Sporządzona na 31.12.2020 r. i zawierająca m. in. następujące informacje: marka samochodu, rok produkcji, pojemność silnika, nr rejestracyjny, kolor karoserii, stan licznika, przebieg w 2020 r., ubezpieczenie, wartość pojazdu i średnie zużycie paliwa na 100 km.

⁴⁶ Oświadczenie III Sekretarza Zespołu WTO z 6.07.2021 r.

⁴⁷ Aktualne orzeczenia lekarskie dla: Kierownika Zespołu z 23.06.2017 r. i III Sekretarza z 13.02.2020 r.

⁴⁸ Umowa z 2.04.2018 r.

⁴⁹ Aneks nr 1 z 1.08.2018 r.

⁵⁰ Oświadczenia pracownika z: 1.04.2020 r., 1.05.2020 r., 1.06.2020 r., 1.07.2020 r., 1.08.2020 r. o niekorzystaniu z samochodu prywatnego do celów służbowych i nienaliczaniu ryczałtu.

⁵¹ Wypowiedzenie umowy z 15.10.2020 r.

⁵² Zarządzenie wewnętrzne z dnia 14 marca 2018 r. Kierownika Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie w sprawie wytycznych co do wyboru mieszkań służbowych dla pracowników SP RP przy ONZ w Genewie.

W badanym okresie obowiązywały trzy umowy najmu i jedna umowa użyczenia lokalu mieszkalnego stanowiącego własność Skarbu Państwa na terenie Misji w Genewie⁵³. Umowy najmu zostały zawarte przez Kierownika Zespołu⁵⁴. Kontrolerzy odstąpili od badania prawidłowości przeprowadzenia procedury wyboru dwóch mieszkań służbowych z uwagi na fakt, że umowy najmu zostały zawarte w latach 2008 i 2012, tj. w okresie nie objętym zakresem niniejszej kontroli, a wynajęte lokale mieszkalne były udostępniane kolejnym pracownikom Zespołu.

W przypadku umowy najmu zawartej 26 marca 2018 r., wybór lokalu mieszkalnego została przeprowadzony w sposób zgodny z procedurą wewnętrzną obowiązującą w Zespole, spośród trzech ofert przedstawionych przez powołany w tym celu Zespół ds. badania rynku mieszkaniowego⁵⁵. Zespół ten przeprowadził badanie rynku nieruchomości do wynajęcia, biorąc pod uwagę miesięczny czynsz, przysługujący metraż, odległość od biura oraz wyposażenie.

Zgodnie z zapisami umów najmu, na zabezpieczenie ewentualnych roszczeń wynajmującego, zostały wpłacone depozyty bankowe w łącznej kwocie 25 504,45 CHF.

Przydział lokalu dla konkretnego pracownika następował poprzez zawarcie umowy użyczenia przez Kierownika Zespołu⁵⁶, a w przypadku Kierownika Zespołu za zgodą Dyrektora Biura Administracyjnego w Ministerstwie⁵⁷. Przydział lokalu następował nieodpłatnie, zgodnie z normami metrażowymi i warunkami określonymi w rozporządzeniu w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń. Celem zabezpieczenia pokrycia ewentualnych szkód i braków, które mogą powstać w przydzielonym lokalu mieszkalnym i wyposażeniu, pracownicy wpłacili zwrotne kaucje w wysokości jednego otrzymanego dodatku zagranicznego brutto. Łączna kwota kaucji w 2020 r. wyniosła 11 872,00 CHF. Przekazanie lokali mieszkalnych nastąpiło na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych.

W 2020 r. wydatki Zespołu związane z gospodarką mieszkaniową wyniosły łącznie 113 400,30 CHF (36,11% ogólnej kwoty wydatków), w tym: czynsz za najem lokali 99 480,00 CHF, opłaty eksploatacyjne 9 534,00 CHF, opłaty za TV i telefony 4 213,85 CHF oraz ubezpieczenia rzeczowe 172,45 CHF. Pracownicy ponosili opłaty za energię elektryczną i gaz, zużyte do celów gospodarstwa domowego.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 101-104, 118-119, 512-572]

B. Inwentaryzacja i gospodarowanie składnikami majątku ruchomego.

Inwentaryzacja.

30. Obecnie w Zespole Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie obowiązuje instrukcja inwentaryzacyjna wprowadzona zarządzeniem Kierownika Zespołu z dnia 19 czerwca 2020 r.⁵⁸. Natomiast w okresie przeprowadzenia ostatniej inwentaryzacji środków trwałych obowiązywała instrukcja inwentaryzacyjna wprowadzona zarządzeniem Kierownika Zespołu z dnia 17 października 2018 r.⁵⁹. Obydwie instrukcje (aktualna i poprzednio obowiązująca) uwzględniają wymagania ustawy o rachunkowości oraz wytyczne Komitetu Standardów Rachunkowości⁶⁰, tj. w sposób szczegółowy określają cele, metody i zasady inwentaryzacji, terminy i częstotliwość jej przeprowadzania, etapy, kompetencje i obowiązki osób wyznaczonych do przeprowadzenia inwentaryzacji, zasady ustalania oraz weryfikacji i rozliczania różnic inwentaryzacyjnych.

W wyniku przeglądu instrukcji inwentaryzacyjnej z 2018 r. stwierdzono niespójne unormowania w zakresie terminu i częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych drogą spisu z natury.

⁵³ Umowa użyczenia zawarta z Radcą z 9.10.2020 r.

⁵⁴ Umowa z: 15.08.2008 r., 1.07.2012 r., 26.03.2018 r.

⁵⁵ Zarządzenie nr 2/2018 Kierownika Zespołu WTO z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw badania rynku mieszkaniowego.

⁵⁶ Umowa użyczenia zawarta z I Sekretarzem z 21.11.2013 r., umowa użyczenia zawarta z III Sekretarzem z 1.04.2018 r.

⁵⁷ Pismo z 3.07.2018 r. (znak BA-XII.5305.9.5.2018.AS).

⁵⁸ Zarządzenie wewnętrzne z dnia 19 czerwca 2020 r. Kierownika Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie w sprawie ustalenia instrukcji szczegółowych zasad inwentaryzacji w Zespole SP RP przy WTO w Genewie, dalej: instrukcja inwentaryzacyjna z 2020 r. albo instrukcja.

⁵⁹ Zarządzenie nr 8/2018 Kierownika Zespołu z dnia 17 października 2018 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej, dalej: instrukcja inwentaryzacyjna z 2018 r. albo instrukcja.

⁶⁰ Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z 25 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe” (Dz. Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105).

W punkcie 2.7.1.b instrukcji postanowiono, że środki trwałe należy inwentaryzować w ostatnim kwartale roku obrotowego nie później niż do 15 dnia następnego roku, a w punkcie 2.7.1.d, że środki trwałe na terenie strzeżonym spisuje się raz w ciągu czterech lat.

Kontrolowany wyjaśnił⁶¹, że przedmiotowy zapis instrukcji wskazuje na termin przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych Zespołu, która odbywa się raz w ciągu czterech lat w okresie ostatniego kwartału roku obrotowego nie później niż do 15 dnia następnego roku, a specyficzny zapis znalazł się w instrukcji jedynie w charakterze informacyjnym.

Niemniej w ocenie Zespołu kontrolerów zapisy instrukcji inwentaryzacyjnej z 2018 r. nie dają jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, w jakim terminie i z jaką częstotliwością w jednostce należy zarządzić i przeprowadzić spis z natury środków trwałych – w ostatnim kwartale roku obrotowego nie później niż do 15 dnia następnego roku, czy raz w ciągu czterech lat. Instrukcja inwentaryzacyjna przyjęta w jednostce w 2020 r. nie zawiera powyższych, niejasnych zapisów i w sposób precyzyjny określa okres i termin przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury.

31. W jednostce dochowano terminów i częstotliwości przeprowadzenia inwentaryzacji, określonych w art. 26 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości.

Ostatnia inwentaryzacja środków trwałych została przeprowadzona w Zespole w terminie 17.10.2018 r. - 23.01.2019 r.⁶², a poprzednia w lutym 2015 r.⁶³, tym samym ustawowy termin przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych – raz na cztery lata, został dochowany.

W zarządzeniu powołującym komisję inwentaryzacyjną, do zadań której należało spisanie składników majątkowych, określony został termin zakończenia inwentaryzacji na dzień 15 stycznia 2019 r.⁶⁴. Aneks nr 1 do zarządzenia⁶⁵ termin zakończenia inwentaryzacji został przedłużony do 31 stycznia 2019 r. W rzeczywistości inwentaryzacja zakończyła się w 23 stycznia 2019 r.

Kierownik Zespołu poinformował, że (...) *Z powodów obiektywnych (...) konieczna była pilna zmiana składu Komisji inwentaryzacyjnej. W związku z powyższym oraz w celu przeprowadzenia inwentaryzacji w w/w określonym terminie Kierownik Zespołu wystąpił do Ministerstwa o wsparcie prac komisji inwentaryzacyjnej przez pracownika/ów z MPiT. W dniu 20 grudnia 2018 r. został podpisany Aneks Nr 1 (...) do Zarządzenia nr 9/2018 z dnia 17 października 2018 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej. Aneks Nr 1 zmieniał termin zakończenia inwentaryzacji (...) oraz skład komisji inwentaryzacyjnej (...).*⁶⁶

W okresie objętym kontrolą, w jednostce przeprowadzono inwentaryzację środków finansowych na dzień 31 grudnia 2020 r.⁶⁷. Środki pieniężne zgromadzone w kasie spisano w ostatnim dniu roku obrotowego tj. 31 grudnia 2020 r., a czynności związane z potwierdzeniem stanu środków zgromadzonych na rachunkach bankowych i należności oraz weryfikacją stanu środków trwałych (które w 2020 r. nie były objęte obowiązkiem spisu z natury) przeprowadzono w okresie 1.10.2020-12.01.2021. Oznacza to, że czynności inwentaryzacyjne zostały przeprowadzone w terminach określonych w ustawie o rachunkowości oraz w instrukcji inwentaryzacyjnej z 2020 r., która w § 2 ust. 3 odwołuje się wprost do terminów określonych w ustawie. Inwentaryzacja środków w kasie została przeprowadzona w ostatnim dniu roku obrotowego, środków finansowych na rachunkach bankowych i należności oraz środków trwałych podlegających weryfikacji – w ostatnim kwartale roku obrotowego, nie później niż do 15 dnia roku następnego.

32. W objętych kontrolą inwentaryzacjach, w odniesieniu do poszczególnych składników aktywów i pasywów, zastosowano metody określone w art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W ramach inwentaryzacji składników majątku rzeczowego o ogólnej wartości 105 801,71 CHF, sporządzono *Sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji drogą spisu z natury, składników*, które zawiera opis podjętych czynności: przeliczenie elementów majątku, ujęcie ustalonej ilości w arkuszach spisowych, porównanie

⁶¹ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 13.07.2021 r.

⁶² Sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji drogą spisu z natury, składników majątkowych w Zespole SP RP przy WTO w Genewie z dnia 23.01.2019 r., dalej: Sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji drogą spisu z natury, składników majątkowych.

⁶³ Sprawozdanie komisji inwentaryzacyjnej z 24.02.2015 r.

⁶⁴ § 4 zarządzenia nr 9/2018 Kierownika Zespołu z dnia 17 października 2018 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej.

⁶⁵ Aneks nr 1 z dnia 20 grudnia 2018 r. do zarządzenia nr 9/2018 z dnia 17 października 2018 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej.

⁶⁶ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 14.07.2021 r.

⁶⁷ Poprzednia inwentaryzacja środków finansowych Zespołu miała miejsce na dzień 31.12.2019 r.

danych z arkuszy z danymi z ksiąg rachunkowych, ustalenie powstałych różnic inwentaryzacyjnych oraz ich weryfikację. Komisja inwentaryzacyjna wyjaśniła przyczyny i okoliczności powstania różnic inwentaryzacyjnych oraz przedstawiła wnioski co do sposobu ich rozliczenia – skreślenia składników z ewidencji⁶⁸.

Spis z natury środków w kasie w wysokości 378,35 CHF, udokumentowano w *Protokole z kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 31.12.2020 r.*, który został skonfrontowany z raportem kasowym z dnia 31 grudnia 2020 r.

Fundusz placówki, który stanowią aktywa trwale jednostki, tj. środki transportu i środki trwałe, w 2019 r. został zinwentaryzowany drogą spisu z natury, a w 2020 r. drogą weryfikacji.

Zespół nie przeprowadza inwentaryzacji Funduszu środków na wydatki budżetowe. Kierownik Zespołu wyjaśnił, że (...) *Fundusz na wydatki budżetowe ujęty jest w bilansie placówki, sporządzonym na dzień 31.12.2020 r. w poz. Pasywa pkt A.4. i wynosi 13 324,91 CHF (...). Kwota ta jest różnicą między kwotą planu na rok 2020, a wykonaniem planu w roku budżetowym 2020. Jest ona zgodna z Rb-23PL poz. 12 (...) i stanowi kwotę, o którą zostaną pomniejszone środki jakie otrzyma Zespół na realizację planu finansowego w 2021 r.*⁶⁹.

Należności od kontrahentów Zespołu oraz kaucje gwarancyjne pracowników Zespołu o ogólnej wartości 37 376,45 CHF, zostały potwierdzone wydrukami bankowymi z Credit Suisse Bank, które zostały skonfrontowane z zapisami w ewidencji księgowej (zestawienia obrotów i sald kont analitycznych, na których udokumentowano przedmiotowe wartości).

Przeprowadzenie weryfikacji środków trwałych nieobjętych obowiązkiem spisu z natury dokumentuje *Wykaz sald poszczególnych grup księgi inwentarzowej środków trwałych na dzień 31.12.2020 r.*, który został skonfrontowany z odpowiednimi zapisami w ewidencji księgowej (zestawienie obrotów i sald).

33. Jednostka posiada regulacje wewnętrzne ustalające skład komisji inwentaryzacyjnej i jej przewodniczącego oraz wprowadzające instrukcję inwentaryzacyjną, z tym że wymagają one doprecyzowania i zapewnienia wewnętrznej integralności.

W 2018 r. przed rozpoczęciem inwentaryzacji środków trwałych drogą spisu z natury zarządzeniem Kierownika Zespołu została powołana komisja inwentaryzacyjna⁷⁰. W wyniku zmian kadrowych w Zespole aneksem nr 1 do zarządzenia dokonano zmiany przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej, a do składu komisji włączono dwóch pracowników Biura Administracyjnego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Natomiast w przypadku ostatniej inwentaryzacji środków finansowych, przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2020 r. komisja inwentaryzacyjna nie została formalnie powołana.

§ 7 pkt 3 instrukcji inwentaryzacyjnej z 2020 r. stanowi, że komisja inwentaryzacyjna powinna być co najmniej trzyosobowa. Natomiast zgodnie z § 11 ust.1 ww. instrukcji w skład komisji nie mogą wchodzić pracownicy prowadzący ewidencję składników majątku objętych spisem z natury, pracownicy gospodarujący ww. składnikami majątku, którzy ponoszą odpowiedzialność materialną za powierzone mienie, tj. pracownik administracyjno-finansowy oraz pracownik Zespołu wykonujący obowiązki kasjera.

W Zespole, w którym na koniec 2020 r. zatrudnione były cztery osoby, nie było możliwe spełnienie ww. wymogów dotyczących powołania komisji inwentaryzacyjnej. Kierownik Zespołu wyjaśnił, że inwentaryzację aktywów pieniężnych, finansowych oraz środków trwałych na dzień 31 grudnia 2020 r. przeprowadził trzyosobowy zespół w składzie: Radca – Minister (kierownik jednostki), I Sekretarz (kasjer) i III Sekretarz (pracownik administracyjno-finansowy). (...) *Czwarty pracownik Zespołu (...) przebywał w tym czasie na urlopie wypoczynkowym. W związku z tym nie było możliwości innego doboru personalnego zespołu do przeprowadzenia inwentaryzacji środków finansowych na dzień 31 grudnia 2020 r.*⁷¹.

Instrukcja inwentaryzacyjna z 2020 r. w swoich zapisach zawiera niespójności w kwestii przeprowadzania inwentaryzacji w drodze weryfikacji i potwierdzenia sald. Zgodnie z § 4 ust. 3 instrukcji inwentaryzację tymi metodami przeprowadza główny księgowy, a z unormowań § 14 wynika, że weryfikacji i potwierdzenia sald

⁶⁸ Sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji drogą spisu z natury składników majątkowych z załącznikami, tj. arkusze spisowe, zestawienie w wartości środków trwałych oraz środków pozabilansowych w okresie rocznym, notatka służbowa Kierownika Zespołu, oświadczenia pracowników Zespołu.

⁶⁹ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 13.07.2021 r.

⁷⁰ Zarządzenie nr 9/2018 Kierownika Zespołu z dnia 17 października 2018 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej Kierownika Zespołu SP RP przy WTO w Genewie.

⁷¹ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 12.07.2021 r.

dokonywa komisja inwentaryzacyjna⁷². Z tych powodów nie sposób jednoznacznie stwierdzić, czy w procesie inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2020 r. uczestniczyły właściwe osoby, wskazane w unormowaniach wewnętrznych.

34. Jednostka prawidłowo rozliczyła powstałe wskutek inwentaryzacji różnice. Środki pozabilansowe określone jako niedobory inwentaryzacyjne zostały wykreślone z ksiąg inwentarzowych Zespołu.

W wyniku inwentaryzacji drogą spisu z natury komisja inwentaryzacyjna stwierdziła wystąpienie różnic inwentaryzacyjnych w wysokości 904,95 CHF, które zostały zakwalifikowane jako niedobory inwentaryzacyjne w ramach przeprowadzonego postępowania weryfikacyjnego. Stwierdzone niedobory to: ekspres do kawy, żyrandol, kosz wiklinowy oraz dwie pozycje książkowe *History and Future of the WTO* i *The WTO Agreement on agricultural*.

W *Sprawozdaniu z przebiegu inwentaryzacji drogą spisu z natury, składników majątkowych* komisja inwentaryzacyjna stwierdziła, że mimo podjętych działań w celu ustalenia przyczyny braku ekspresu do kawy (składnika majątkowego, który przedstawiał największą wartość spośród stwierdzonych niedoborów) i powzięcia w tej kwestii wyjaśnień od pracowników Zespołu, nie była w stanie ustalić przyczyny wystąpienia przedmiotowego niedoboru.

Wniosek komisji inwentaryzacyjnej dotyczący skreślenia składników uznanych za niedobory z ewidencji środków trwałych został zaakceptowany przez Kierownika Zespołu. Wykazane jako niedobory składniki majątkowe zostały wykreślone z ksiąg inwentarzowych⁷³.

W powyższym obszarze działalność jednostki została oceniona pozytywnie.

[Akta kontroli str. 101, 104-105, 111-135, 136, 138-140, 160-173, 174-175, 177-181, 573-629]

Gospodarowanie składnikami majątku ruchomego.

35. Jednostka prawidłowo gospodarowała zbędnymi lub zużytymi składnikami rzeczowego majątku ruchomego. Zużyte składniki majątku Zespołu zostały zagospodarowane w sposób zgodny z przepisami, obowiązującego do 23 października 2019 r. rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku SP.

W wyniku inwentaryzacji środków trwałych, przeprowadzonej w 2019 r. komisja inwentaryzacyjna stwierdziła, że generalnie stan spisywanych składników jest dobry, jednak niektóre z nich są zużyte, dlatego zawnioskowała o powołanie komisji do oceny stanu poszczególnych składników spisywanego majątku⁷⁴. Działając w trybie § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku SP Kierownik Zespołu powołał, w drodze zarządzenia⁷⁵, komisję oceniającą. W skład komisji weszli pracownicy Biura Administracyjnego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii oraz pracownik Zespołu, którzy uprzednio byli członkami komisji inwentaryzacyjnej.

Zgodnie z § 5 ust. 4 ww. rozporządzenia komisja oceniająca sporządziła protokół z przeprowadzonej oceny⁷⁶, w którym wskazała 45 składników majątku ruchomego nienadającego się do dalszego użytkowania, bądź naprawy i kwalifikującego się do likwidacji przez zniszczenie i skreślenie z ewidencji⁷⁷.

Protokół komisji wraz z propozycjami zagospodarowania zużytych elementów majątku ruchomego Zespołu został zaakceptowany przez Kierownika Zespołu.

W dalszej kolejności Kierownik Zespołu powołał komisję likwidacyjną, w skład której weszło dwóch pracowników Zespołu⁷⁸.

⁷² Zgodnie z § 14 instrukcji inwentaryzacyjnej z 2020 r. członków komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów pieniężnych oraz inwentaryzacji metodą potwierdzania sald i metodą weryfikacji sald kont księgowych powołuje kierownik.

⁷³ Protokół nr 4 zdjęcia ze stanu z 4.03.2019 r. oraz księga inwentarzowa Zespołu Stałego Przedstawiciela z wykreślonymi elementami majątku.

⁷⁴ Dalej: komisja oceniająca albo komisja.

⁷⁵ Zarządzenie nr 1/2019 Kierownika Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie powołania Komisji d.s. oceny przydatności do dalszego użytkowania środków trwałych i pozabilansowych będących w własności Zespołu SP RP przy WTO w Genewie.

⁷⁶ Protokół oceny przydatności składników rzeczowych majątku ruchomego do dalszego użytkowania nr 1/2019 z 25.01.2019 r.

⁷⁷ Np.: krzesła, fotele, szafki, stoliki, lampy, rolety, kanapa, chodnik, fax, klimatyzator.

⁷⁸ Zarządzenie nr 2/2019 Kierownika Zespołu Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Genewie z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie powołania Komisji likwidacyjnej środków trwałych i pozabilansowych będących w własności Zespołu SP RP przy WTO w Genewie.

Zużyte składniki majątku zostały fizycznie zlikwidowane w trybie § 42 rozporządzenia. Komisja protokolarnie dokonała likwidacji 45 zużytych składników majątkowych Zespołu, poprzez wywiezienie na składowisko odpadów komunalnych⁷⁹. Zlikwidowane składniki majątkowe zostały zdjęte z ewidencji inwentarzowej Zespołu⁸⁰.

W powyższym obszarze działalność jednostki została oceniona pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 174-176, 182-191, 630-635]

C. Wykonanie miernika określającego stopień realizacji celu budżetowego.

36. W Zespole funkcjonuje system zapewniający wiarygodne raportowanie wykonania miernika określającego stopień realizacji celu, jednakże określona w dokumentach planistycznych i sprawozdawczych nazwa miernika ustalona jako *liczba przedsięwzięć promocyjnych* była nieadekwatna do zadań realizowanych przez Zespół w 2020 r. Zaraportowany przez Zespół poziom osiągniętego miernika odnosił się do faktycznie zrealizowanych działań, tj. dotyczył *liczby udziałów w obsłudze organizacji międzynarodowych*. Uchybieniem było niewystąpienie przez Zespół z wnioskiem o dostosowanie miernika do specyfiki jego działalności, na etapie planowania budżetu. Powyższe nie miało wpływu na realizację zadań nałożonych na Zespół przez Ministra w 2020 r.

37. Działalność statutowa Zespołu, finansowana ze środków budżetowych, została wpisana w funkcję 6 budżetu zadaniowego – *Polityka gospodarcza kraju*, w zadanie 6.1. *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki* oraz podzadanie 6.1.3. *Współpraca gospodarcza z zagranicą i promocja gospodarki polskiej za granicą*. W planie wydatków budżetowych w układzie zadaniowym na 2020 r. Ministerstwo określiło dla Zespołu WTO działanie 6.1.3.1. *Promocja gospodarki oraz wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych*, którego celem było partnerstwo dla rozwoju gospodarczego – wzrost umiędzynarodowienia przedsiębiorstw. Jako miernik osiągnięcia tego celu ustalono liczbę przedsięwzięć promocyjnych, których wartość docelową Zespół określił w planie jako większą lub równą 800.

W wyniku kontroli ustalono, że nałożone przez Ministra zadania do realizacji dla Zespołu WTO w Genewie w 2020 r. dotyczyły w szczególności udziału w posiedzeniach WTO, współdziałania oraz utrzymywania kontaktów z pracownikami Stałych Przedstawicielstw krajów członkowskich WTO, przekazywania do MRPiT i Ministerstwa Spraw Zagranicznych istotnych informacji z dziedziny polityki handlowej oraz opracowywania stosownych instrukcji na posiedzenia TPC⁸¹ (TPCFM⁸² i TPCDM⁸³), a nie promocji gospodarki, zatem powinny zostać wpisane w budżecie zadaniowym w działanie 6.1.3.2. *Współpraca z organizacjami międzynarodowymi o charakterze gospodarczym oraz realizacja zobowiązań międzynarodowych z zakresu gospodarki*. W takim przypadku miernik realizacji celu powinien obrazować udział w obsłudze organizacji międzynarodowych.

Na etapie planowania budżetu na rok 2020, Zespół nie wystąpił o korektę nazwy miernika i jej dostosowanie do specyfiki prowadzonej działalności, a w Sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym za rok 2020 zaraportował, zgodnie z przyjętym w Ministerstwie formularzem, wykonanie założonego miernika na poziomie 860.

W wyjaśnieniach Kierownik Zespołu poinformował⁸⁴, że zaraportowana w Sprawozdaniu wartość osiągniętego miernika realizacji celu dotyczy udziału w obsłudze organizacji międzynarodowych. Poziom osiągniętego miernika został wyliczony na podstawie rocznego zestawienia liczby udziałów w ujęciu miesięcznym⁸⁵.

Na powyższą wartość składały się:

- Obsługa sesji negocjacyjnych (formalnych i nieformalnych) w formatach multilateralnych i plurilateralnych, sesji komitetów regularnych oraz sesji konsultacyjnych z innymi krajami członkowskimi WTO⁸⁶,
- Uczestnictwo w posiedzeniach koordynacyjnych UE (przed sesjami WTO) oraz cotygodniowych posiedzeniach UE HEBDO⁸⁷,

⁷⁹ Protokół nr 1 z likwidacji składników rzeczowych majątku ruchomego z 27.02.2019 r.

⁸⁰ Protokół nr 2 i 3 zdjęcia ze stanu z 4.03.2019 r.

⁸¹ Trade Policy Committee – Komitet Polityki Handlowej (posiedzenia w Brukseli).

⁸² Trade Policy Committee Full Member – Komitet Polityki Handlowej (udział Przedstawiciela RP z Ministerstw a).

⁸³ Trade Policy Committee Deputy Member – Komitet Polityki Handlowej (udział Przedstawiciela RP z Misji RP w Brukseli).

⁸⁴ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 13.07.2021 r.

⁸⁵ Zestawienie wartości miernika w 2020 r. zrealizowanego przez Zespół WTO.

⁸⁶ Przykładowe harmonogramy sesji w kalendarzu WTO za 2020 r.

⁸⁷ Przykładowe harmonogramy sesji koordynacyjnych UE w kalendarzu SP UE przy WTO w Genewie w 2020 r.

- Udział w spotkaniach bilateralnych, które nie są objęte agendami sesji WTO oraz sesji koordynacyjnych UE, z których sporządzane były i przekazywane do Ministerstwa, wkłady do instrukcji dla przedstawiciela RP na posiedzenia TPC (TPCFM i TPCDM) w Brukseli oraz wkłady do instrukcji na posiedzenia FAC Trade⁸⁸.
- Raporty z wszystkich obsługiwanych sesji WTO oraz materiały analityczne związane z oceną procedowanych w danym okresie dokumentów na forum WTO⁸⁹, stale wykorzystywane przez jednostki administracji centralnej m. in. MRPiT, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz placówki dyplomatyczne RP⁹⁰.

Działania Zespołu w powyższym obszarze zostały ocenione pozytywnie.

[Akta kontroli: str. 136-156]

III. Informacje o kontroli.

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii⁹¹, Zespół kontrolerów w składzie:

- Piotr Popiel, główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, kierownik Zespołu kontrolerów,
- Joanna Wojtaszek, główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu kontrolerów,
- Jacek Brus, specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu kontrolerów.

Kontrolę przeprowadzono w okresie od 23 czerwca do 31 sierpnia 2021 r., w tym w siedzibie Zespołu WTO w Genewie w okresie od 5 do 16 lipca 2021 r.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej od 4 grudnia 2019 r. jest Marek Wróblewski, Radca – Minister, Stały Przedstawiciel RP przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie.

Do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* nie zostały zgłoszone zastrzeżenia w trybie art. 40 ust. 1 ustawy o kontroli.

IV. Zalecenia pokontrolne.

W celu usprawnienia funkcjonowania Zespołu, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam doprecyzowanie i zapewnienie wewnętrznej integralności zapisów instrukcji inwentaryzacyjnej z 2020 r. w zakresie:

- ujednoczenia regulacji dotyczących przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze weryfikacji i potwierdzenia sald⁹²;
- dostosowania zapisów instrukcji do specyfiki jednostki zatrudniającej kilka osób, poprzez wprowadzenie uproszczeń dotyczących składu komisji przeprowadzającej inwentaryzację środków finansowych na ostatni dzień każdego roku obrotowego, przy równoczesnym zachowaniu ustalonych w jednostce zasad właściwych do przeprowadzania spisu z natury składników majątkowych raz na cztery lata.

Na podstawie art. 49, w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, uprzejmie proszę Pana Ministra o przedstawienie w terminie do 22 października 2021 r., informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Katarzyna Szweda
Dyrektor Generalny
/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

⁸⁸ Foreign Affair Council – Rada ds. zagranicznych UE w formacie ministrów handlu.

⁸⁹ Przykładowe raporty merytoryczne z obsługiwanych sesji WTO.

⁹⁰ Wyjaśnienia Kierownika Zespołu z 13.07.2021 r. (WTO-/13/07/2021/MW).

⁹¹ Upoważnienia nr: 29/2021 (MRPT/52-UDK/21), 30/2021 (MRPT/51-UDK/21), 31/2021 (MRPT/50-UDK/21) z 23.06.2021 r.

⁹² Zgodnie z § 4 ust. 3 instrukcji, inwentaryzację metodą weryfikacji i potwierdzenia sald przeprowadza główny księgowy, a zgodnie z § 14 instrukcji, komisja inwentaryzacyjna.